

Priestor na konštruktívne konanie občanov

Veľmi rozhárany je v týchto týždňoch a mesiacoch slovenský politický život. Viaceré strany a minikoalície sa preformujú, viacerí politici nemajú v žiadnej strane svoje trvalé miesto, záujmy strán a politických individualít nemajú pevnú bázu. Hľadajú spôsob, ako čo najúspešnejšie obstáť v celospoločenskej udalosti, ktorá sa vynorila dosť nečakane. Doterajšia NR SR skončí výrazne skôr svoje účinkovanie, než sa ešte pred krátkym časom mohlo podľa zvyčajného scenára predpokladať. Občania budú musieť v predčasných voľbách usadiť či úplne nových poslancov.

Dokonca aj autori *Parlamentného kuriéra* sú zneistení a nevedia, z čoho majú vychádzať vo svojich analýzach a v hľadanií záverečných vývodov pri štylizovaní svojich rozborov. Ak sa sprvu zdalo, že predčasné voľby sú zvlášť výhodné pre stranu s najväčším počtom poslancov v dnešnej NR SR a s mimoriadne vysokými preferenciami v prieskumoch verejnej mienky, tak dnes si ani Robert Fico, najvzdvihovanejší súčasný politik, nemôže byť istý, či je s ohľadom na predpokladané volebné výsledky v marci 2012 práve teraz preňho optimálna chvíľa stať sa znova premiérom. Vystúpenia jeho samého a jeho kolegov – odborníkov zo Smeru-SD sú akési menej presvedčivé než v minulých mesiacoch. Ako by trocha strácali pôdu pod nohami. Respektíve, ako by im ju vyťahoval spod nôh výhľad do neistej a ťažko predviateľnej budúcnosti.

SR od nástupu Dzurindových vlád na začiatku tohto tisícročia je dobre naštartovaná a napriek dlhodobej nezamestnanosti, ktorú

občania v podstate chápu a nevyvolávajú kvôli nej nijaké štrajky a rebélie, sa zdá, že SR môže pokračovať v dlhodobom úspešnom trende svojej politiky. A predsa chýba pri najmenšom jeden krok k tomu, aby sa SR vyhrievala na slnku trvalého rastu. Čosi neustále naštrbuje stabilitu v systéme vládnutia, ktoré vygradovalo odhlasovaním predčasných volieb. A ak parlament nedožičil Ivete Radičovej ani dva roky z plánovaných štyroch viesť krajinu, je to veľmi zlý signál. Dalo by sa to povedať aj tak, že poprední politici takmer všetkých strán si nevážia ustálenosť života tejto krajiny a jej potrebu pre spokojnosť a premyslenú koncepciu života rodín i mnohých podnikov. Ani jednotlivci, ani podnikatelia nemôžu žiť pokojne a vyrovnané, ak nežijú v stabilnom prostredí a ak nemajú potrebný pocit istoty.

Navyše – je tu zásadná otázka: či samotný Robert Fico sa už nemôže dočkať, kedy konečne Radičovú v premiérom kresle na úrade vlády vystrieda. Či sa v noci nestrháva zo spánku a či ho ako nočná mora negniavia otázky o tom, ako obstojí pred kritickým vedomím občanov, keď bude musieť prijímať – ak sa znova stane premiérom – problematizujúce opatrenia, aby udržal SR nad priepasťou hroziacej krízy. Na príklade štátov z historického hľadiska veľmi kultivovaných, akými sú Grécko, ale aj Taliansko alebo Španielsko, zreteľne vidí, že ani dlhé roky bezpečná Európa (teda tá Európa, ktorú nedržali v hrsti komunistickí absolutisti, neuveriteľne obmedzujúci Poľsko, Maďarsko Česko-Slovensko a takmer celú strednú Európu), už nie je taká neohrozená a spoľahlivá, ako desaťročia bola. Ani jeden politik v SR dnes nemôže byť taký sebavedomý, aby si nevedomoval hrozivý meč, ktorý mu visí nad hlavou. SR si napríklad nemôže úplne samostatne a len podľa svojich úvah vytvárať plány svojej ekonomickej politiky na niekoľko rokov dopredu, ale zaručene pri svojom projektovaní budúcnosti musí pozorne sledovať situáciu povedzme v Nemecku, s ktorým našu krajinu veľmi úzko spája rozpoloženie tamojšieho stavu v dovoze a vývoze citlivých tovarov. Nevieme, akú stratégiu vymýšľa napríklad zrelý politik Mikuláš Dzurinda na čele SDKÚ-DS a ako zasiahne – na základe volebných výsledkov – do koalícieho formovania povolebnej vlády, a či SDKÚ bude na tom tak relatívne dobre, ako bola po voľbách nedávnych.

Politický rébus slovenskej reality je naozaj komplikovaný – a práve v tomto zmysle musíme vysloviť obdiv k obyvateľstvu, ktoré sa usiluje pokojne prekonať úskalía vyvolané a vytvorené neusporiadanosťou politických inštitúcií: zatiaľ sa nedalo strhnúť k neuváženým reakciám na okolnosti, v ktorých musí žiť. Je však nevyhnutné, aby sa politické elity pribzrdili v prepiatych sebeckých ak-

tivitách a aby čo najviac otvorili priestor pre slobodné a konštruktívne konanie občanov, lebo len to umožňuje zveľadiť Slovenskú republiku.

P. S.

Ako som v predošlých riadkoch naznačil, aj my v redakcii stojíme pred hlavolamom, ako toto číslo, ktoré vychádza v prechodnom medziobdobí, vytvorí tak, aby sme čitateľov naplno uspokojili. Ak sa v texte objavia zahmlenia alebo zdanlivé nepresnosti, vyplývajú z toho, že materiály vznikali v priebehu predvianočných týždňov s posúvanou uzávierkou, keďže politická situácia dnešnej SR nie je jasne odkrytá a autori vo svojich glásach a rozhovoroch museli brať ohľad na politickú nestabilitu okolo nás. Z toho je zrejmé, že aj nás až do volieb bude limitovať neprehľadnosť verejného života, čo nás však, dúfame, neodkloní od zodpovedného vzťahu k politikom, ekonomickým činiteľom a ostatným čitateľom PK.

O to srdečnejšie a úprimnejšie vám všetkým, poslancom, publicistom, hlavným účinkujúcim v dôležitých a principiálnych rozhovoroch, ktoré tvorili základnú os nášho politicko-ekonomicko-spoločenského periodika, ďakujem za dlhodobú spoluprácu, lebo len tá umožňuje redakcii vytvárať časopis nezávislý a nestraničný, časopis dôstojný toho, aby mal názov *Parlamentný kuriér*. Želám vám vzrušujúci a všestranne bohatý rok 2012, v ktorom sa Národná rada SR stane spolu s vami – a vašou zásluhou – aj v novom obsadení dôveryhodnou a najpríťažlivejšou inštitúciou, rešpektovanou všetkými občanmi malej, ale vcelku úspešnej krajiny.

František Nagy
šéfredaktor

DF 2012